

دکتر حجت‌اله قاجار

استاد دانشگاه و مشاور عالی و بازرس ویژه
مدیر عامل مؤسسه صندوق ذخیره فرهنگیان

گذری بر تجربیات معجزه‌گر اقتصادی مالزی و سکان دار اصلاحات اقتصادی ترکیه

استفاده از تجربیات شفاف و مدیریت طولانی و بسیار موفق و زیبایی دکتر مهاتیر محمد، نخست وزیر اسبق مالزی که هرگز شعار کلی و غیر عملی نداد، کشور فقیر مالزی چند قومیتی را با درآمد سرانه بسیار پایین و فقر ۶۷ درصدی، به امن ترین مکان سرمایه‌گذاری و یکی از پیشرفته ترین کشورهای اقتصادی جهان با درآمد سرانه بسیار بالادر کمترین زمان، تبدیل نمود و صادراتش را به بیش از صد درصد طی ده ساله اخیر افزایش داده است.

مهاتیر محمد در ابتدای صدارت خویش گفته بود: «ما دو راه بیشتر نداشتیم، اول آنکه بگذاریم خارجی‌ها کشور را صنعتی کنند یا اینکه خودمان توسعه پیدا کنیم. از آنجا که گزینه دوم ۳۴ سالی طول می‌کشید، ما گزینه اول را انتخاب کردیم و اجازه دادیم که شرکت‌های خارجی، تکنولوژی بیاورند و کارهایی انجام بدهند که ما نمی‌توانستیم انجام بدهیم. فلذا درهای مملکت خویش را به روی سرمایه‌گذاران و تجارت خارجی باز کرده و با ایجاد محیط امن و اعطای امتیازات معافیت مالیاتی و واگذاری زمین رایگان و غیره موجب گردید تا شرکت‌های خارجی در مالزی، به راحتی سرمایه‌گذاری کنند...». این خلأیت مهاتیر محمد، نه تنها موجب گردید که میزان سرمایه‌گذاری از مبلغ ۳ میلیارد دلار در سال ۱۹۸۰ به بیش از ۱۰۰ میلیارد دلار در حال حاضر برسد و حدود ۵۰ میلیارد دلار نیز سرمایه بخش خصوصی را فقط در سال گذشته جذب نماید، بلکه بزرگ ترین مراکز تجاری دنیا را در خود جای دهد و به عنوان چهارمین قدرت اقتصادی آسیا بعد از چین، ژاپن و کره شناخته شود. مضاف آنکه صادرات مالزی بطور مستمر روند صعودی داشته و هم اکنون نسبت به سال گذشته،

بیش از ۵/۶ درصد نیز رشد نشان می‌دهد. از طرفی سرانه درآمد ناخالص ملی مالزی از مبلغ ۹۹۷۰ دلار در سال ۲۰۱۲ میلادی به مبلغ ۱۰۰۶۰ دلار در سال ۲۰۱۳ افزایش یافته که در گذار اقتصادی خویش، در حال به دست آوردن ویژگی‌های یک اقتصاد دارای درآمد بالا و تبدیل شدن به کشوری با درآمد بالا است. ضمن آنکه دولت مالزی افزایش سرانه درآمد ناخالص ملی را به مبلغ ۱۵۰۰۰ دلار برای سال ۲۰۲۰ میلادی هدف گذاری کرده است. (بر اساس معیار بانک جهانی، یک کشور زمانی دارای درآمد بالا شناخته می‌شود که سرانه درآمد ناخالص ملی آن برابر یا بیش از ۱۲۶۱۶ دلار باشد)

مهاتیر محمد به صنعت گردشگری نیز توجه ویژه داشته و در این راستا تنها از صنعت گردشگری ۳۴ میلیارد دلار سالانه درآمد ارزی کسب می‌نماید. ضمن آنکه آموزش همگانی - اعطای بیشتر اعتبار و بودجه برای دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی - تخصیص بودجه ویژه برای آموزش زبان انگلیسی و بورسیه‌های دانشجویی و تغییر دادن زبان اصلی دانشگاه‌ها و مراکز علمی به زبان انگلیسی و ایجاد معتبرترین دانشگاه‌ها، از جمله ابتکارات زیبای آقای مهاتیر محمد می‌باشد.

قابل ذکر است که کشور همسایه ترکیه نیز دارای چنین مزیت‌های زیبا و شفاف است، زیرا طی حدود یک دهه قبل، فرماندهی و سکان داری اصلاحات اقتصادی در کشور ترکیه بر عهده چهره سرشناس و برجسته اقتصادی از بانک جهانی و رییس برنامه توسعه سازمان ملل متحد و وزیر اقتصاد و نماینده پارلمان ترکیه به نام **دکتر کمال درویش** سپرده شده که وی نیز با توان فکری، خلأیت، نوآوری و ابتکار و مدیریت شفاف و تابناک خود و همچنین تأسی به مدل عقلانی در سیاست خارجی، توانست کشور همسایه ترکیه را از شر تورم ۹۰ درصدی خانمانسوز رها کرده و آن را به تورم مطلوب تک رقمی و برقراری انضباط مالی و تراز بازرگانی مثبت و مازاد تبدیل نموده و با حذف ۶ صفر از پول رایج، ارزش پول ملی را تقویت نماید و مالا بالندگی و پویایی اقتصاد و رفاه و آسایش را برای مردم ترکیه به ارمغان آورد به طوری که امروزه این کشور با تبیین برنامه‌های مدون و دراز مدت، به رده کشورهای موفق و در حال توسعه و ثروتمند جهان جهش یافته است.

ایران با الگوبرداری از کشور مسلمان مالزی فاقد نفت در زمینه‌های اقتصادی، آموزشی و برنامه‌ریزی، الگوبرداری از کشور دارای نفت نروژ، الگوبرداری از سنگاپور به عنوان کوچک ترین، کم جمعیت ترین و موفق ترین کشور اقتصادی جهان و الگوبرداری از کشورهایی مانند برزیل، چین و به خصوص هند (علی رغم چندگانگی فرهنگ، مذهب و زبان) و هم چنین الگوبرداری از کشور همسایه مسلمان ترکیه و به خصوص استفاده عملی از متخصصین صاحب نظر، اندیشمند و خلاق در حوزه‌های اقتصادی، ارزی و مدیریتی و عنایت به استقلال بانک مرکزی و احیای بخش خصوصی و صنعت گردشگری، می‌تواند موجبات تحولات مثبتی را در زمینه‌های اقتصادی در کمترین زمان به ارمغان آورد.

